

Průvodní list

Cíl materiálu

Přiblížil žákům osobnost Jana Husa, jeho život, názory a historický odkaz.

Podpořil rozvoj historického myšlení a porozumění textu prostřednictvím různorodých úkolů.

Doporučení k použití

Cílová skupina: Materiál je vhodný pro žáky 2. stupně základních škol a nižší ročníky víceletých gymnázií. Hodí se do hodin dějepisu nebo občanské výchovy.

Doba realizace: Jedna vyučovací hodiny

Struktura materiálu

1. **Historický text** - přístupná forma přibližuje historická fakta.
2. **Porozumění textu** - ověřující otázky
3. **Další aktivity** - pravda/nepravda, spojovačka, doplňovačka, citát.

Praktické tipy

Diskuze: Zapojte třídu do debaty na téma „Pravda vítězí“ nebo morálního odkazu Jana Husa.

Práce ve dvojicích: Žáci mohou diskutovat otázky s partnerem, čímž posílí své komunikační schopnosti.

JAN HUS

Přečtěte si příběh níže a poté odpovězte na otázky na další stránce.

Jan Hus byl významný český kněz, učitel, kazatel a reformátor církve, který žil na přelomu 14. a 15. století. Narodil se kolem roku 1370 v malé vesnici Husinec u Prachatic. Již od mládí měl velký zájem o vzdělání, a tak se vydal studovat na Univerzitu Karlovu v Praze, kde se stal nejen vynikajícím studentem, ale později i profesorem a rektorem.

Hus byl velmi oblíbený kazatel. Kázal v Betlémské kapli v Praze, kam chodilo mnoho lidí poslouchat jeho slova. Mluvil o tom, že církev by měla být spravedlivá a že kněží by měli žít čestně a skromně. Kritizoval bohatství církve, nemorální chování duchovních a prodej odpustků, tedy listin, které měly lidem odpustit hříchy výměnou za peníze. Podle Husa se lidé měli řídit Biblí, ne jen slepě poslouchat příkazy církve.

Betlémská kaple, kde Hus kázal, byla významná tím, že se v ní kázalo česky, nikoli latinsky, což umožnilo porozumění širokým vrstvám obyvatel. Tím se jeho myšlenky dostaly i k běžným lidem a získávaly velkou podporu.

Husovy názory však byly velmi odvážné a nelíbily se církevním autoritám. Papež ho proto dal do klatby, což znamenalo, že byl vyloučen z církve. Přesto Hus dál kázal a získával stále více příznivců. Nakonec byl pozván na církevní shromáždění do Kostnice, kde měl obhájit své učení. Hus tam šel s příslibem bezpečnosti, ale když dorazil, byl zajat a uvězněn. Církevní soud ho obvinil z kacířství, tedy z odmítání církevních učení. Hus však své názory neodvolal, protože věřil, že mluví pravdu.

Dne 6. července 1415 byl Jan Hus v německém městě Kostnici upálen na hranici. Umíral s modlitbou na rtech a jeho poslední slova podle svědků byla: „Pravda zvítězí!“ Jeho smrt měla obrovský dopad na české země a vedla k husitským válkám, které změnily historii Čech.

Husitské války (1419–1436) vypukly po jeho smrti, když se jeho následovníci postavili proti katolické církvi a bojovali za reformu společnosti. Husité prosazovali myšlenky, které vycházely z Husova učení, a jejich boj významně ovlivnil české dějiny.

Dnes si Jana Husa připomínáme každý rok 6. července, kdy je v České republice státní svátek na jeho památku. Stal se symbolem boje za pravdu, spravedlnost a lepší společnost. Jeho myšlenky později inspirovaly i další reformátory, například Martina Luthera, který v 16. století zahájil protestantskou reformaci a pokračoval v úsilí o změnu církve.

Zaškrtněte pravdivá tvrzení a nepravdivá škrtněte.

Úmrtí Jana Husa je v ČR státním svátkem.

☐

Smrt Husa vedla k husitským válkám.

☐

Na Jana Husa byla uvalena králem klatba.

☐

Hus kázal latinsky, díky tomu mu rozuměl téměř každý.

☐

Jan Hus zemřel 6. července 1415 v Kostnici.

☐

Odpovězte na níže uvedenou otázku pomocí celých vět.

Kdo byl Jan Hus?

Co Jan Hus kritizoval?

Kdo s Husem nesouhlasil?

Čím byla výjimečná Husova kázání?

Spoj k sobě vhodný pojem s jeho významem:

JAN HUS	Odpuštění (duchovních) následků zlého jednání
BETLÉMSKÁ KAPLE	Den státního svátku
KOSTNICE	Církevní trest
ODPUSTKY	Místo Husových kázání
KLATBA	Války, které propukly po Husově smrti
6. ČERNA	Český kněz a reformátor
HUSITSKÉ VÁLKY	Místo upálení J. Husa

Doplň chybějící slova:

Jan Hus se narodil v obci _____ a stal se kazatelem v _____
_____. Ve svých kázáních kritizoval _____ a usiloval o její reformu. V
roce 1414 byl pozván na _____, kde měl obhajovat své
názory. Byl ale označen za _____ a v roce _____ byl upálen.
Jeho hlavní motto zní: „_____“.

Citát

„Co podle vás znamená Husův výrok **Pravda zvítězí?**“

Zaškrtněte pravdivá tvrzení a nepravdivá škrtněte.

Den úmrtí Jana Husa je v ČR státním svátkem.

Smrt Husa vedla k husitským válkám.

Na Jana Husa byla uvalena králem klatba.

Hus kázal latinsky, díky tomu mu rozuměl téměř každý.

Jan Hus zemřel 6. července 1415 v Kostnici.

Odpovězte na níže uvedenou otázku pomocí celých vět.

Kdo byl Jan Hus?

Jan Hus byl kněz, učitel, kazatel a reformátor církve na přelomu 14. a 15. století. Kvůli svým reformním myšlenkám byl vyloučen z církve a roku 1415 upálen v Kostnici.

Co Jan Hus kritizoval?

Jan Hus kritizoval bohatství církve, nemorální chování duchovních a prodej odpustků.

Kdo s Husem nesouhlasil?

S Husem nesouhlasily církevní autority, zejména papež a církevní představitelé, kteří ho dali do klatby a obvinili z kacířství.

Čím byla výjimečná Husova kázání?

Husova kázání byla výjimečná tím, že probíhala česky, nikoli latinsky. Díky tomu jim mohli rozumět i obyčejní lidé, což umožnilo šíření jeho myšlenek.

Spoj k sobě vhodný pojem s jeho významem:

JAN HUS	Odpuštění (duchovních) následků zlého jednání
BETLÉMSKÁ KAPLE	Den státního svátku
KOSTNICE	Církevní trest
ODPUSTKY	Místo, kde Hus kázal
KLATBA	Války, které propukly po Husově smrti
6. ČERVENCE	Český kněz a reformátor
HUSITSKÉ VÁLKY	Místo upálení J. Husa

Doplň chybějící slova:

Jan Hus se narodil v obci Husinec a stal se kazatelem v Betlémské
kapli. Ve svých kázáních kritizoval církev a usiloval o její reformu. V
roce 1414 byl pozván na kostnický koncil, kde měl obhajovat své
názory. Byl ale označen za kacíře a v roce 1415 byl upálen.
Jeho hlavní motto zní: „Pravda zvítězí“.

Citát

„Co podle vás znamená Husův výrok **Pravda zvítězí**?“
